کسب و کار

کاهش شدت تجارت کالا و افزایش تجارت خدمات و ایده‌ها

مارک لوینسون (Marc Levinson) روزنامه‌نگار، مورخ در کتاب جدید خود با نام «خارج از جعبه» (Outside the Box) به محدودیت‌های ایجادشده در توسعه تامین طولانی و نحوه شکل‌گیری مسیرهای جدید تجارت می‌پردازد.

در ادامه به معرفی این کتاب ارزشمند برای کارآفرینان و مدیران کسب‌وکارها می‌پردازیم: لوینسون در کتاب قبلی با عنوان «جعبه» (The Box) که در سال ۲۰۰۶ منتشر شده بود، به تاریخچه شکل‌گیری کانتینرهای حمل‌ونقل اشاره می‌کند و توضیح می‌دهد چگونه یک نوآوری به ظاهر ساده، جهانی‌سازی را امکان‌پذیر کرد و سبب کوچک شدن جهان و بزرگ شدن اقتصاد جهانی شد. او این کتاب را به‌طور مخفیانه نوشت و منتشر کرد؛ زیرا دوستان نزدیکش درک نمی‌کردند که چرا او درمورد موضوع کسل‌کننده‌ای چون جعبه‌های فلزی (کانتینرها) تحقیق می‌کند. پس از انتشار این کتاب در تجارت بین‌المللی علاقه به بهره‌برداری از بنادر و کشتی‌های ویژه کانتینربر افزایش یافت و بخش‌های مرتبط با توسعه این صنعت دیگر هیچ محدودیتی برای پاسخگویی به درخواست مشتریان وجود نداشت. اما در سال ۲۰۰۹ و پس از بحران اقتصادی سال ۲۰۰۸، اقتصاد جهانی منفی شد و برای اولین بار پس از سال ۱۹۴۴ همه فرضیات درخصوص کانتینرهای کشتی‌بر ماند سنگ در آب غرق شد. پس از ۱۲ سال لوینسون در کتاب جدیدش (خارج از جعبه) به بررسی مدل‌های پیچیده اقتصادی تا سال ۲۰۰۸ می‌پردازد و بیان می‌کند که چگونه جهانی‌سازی به ۳ دلیل متفاوت در تولید به‌دلیل شکنندگی، ناکارآمدی و عدم شفافیت به نابودی کشیده خواهد شد.

در ابتدای کتاب با بررسی و توجه به ۲ رویکرد متفاوت در صنعت خودرو به درس‌هایی بسیار آموزنده اشاره شده است. در سال ۱۹۲۰ شرکت فورد زنجیره تامین را به‌صورت یکپارچه تحت کنترل خود درآورد و به‌طور مستقیم هر آنچه را که برای ساخت خودرو نیاز داشت، خریداری می‌کرد. او مالک جنگل، معادن، انبارهای لاستیک، کارخانه فولادی و کارخانه‌های نساجی بود تا از چرخه تولید بی‌عیب محصولات خود مطمئن باشد. اما یک قرن بعد شرکت BMW در تامین قطعات خود برای تولید یک دهم در سیستم فرمان خودرو از طریق ۹ فرآیند چرخه تولید مختلف در مکان‌های مختلف استفاده می‌کند. دستیابی به آنچه اقتصاددانان آن را مزیت نسبی می‌نامند و دهه‌هاست که بر تجارت بین‌المللی حاکم شده به این معنی است که شرکت‌ها، مناطق و کشورها تنها محصولاتی را که در آن مزیت رقابتی دارند، تولید کنند و قسمتی از این کالا را با کالاهایی که در آن مزیت ندارند مبادله و آن را وارد کنند. درواقع مزیت نسبی به بزرگ شدن شرکت‌ها کمک فراوانی کرده است. با توجه به نیروی کار ارزان و کاهش هزینه‌های تولید، کالا برای تولیدکنندگان مقرون به صرفه شده و رقابت‌پذیری در بازارهای نوظهور افزایش یافته است. رویکرد تولید جدید به میزان این فرضیه استوار است که اجزای یک کالا در جهان به‌صورت ارزان‌تر، با سرعت بیشتر و قابل پیش‌بینی روی هم بیچ می‌شوند. لوینسون بیان می‌کند که علت موفقیت این استراتژی در دهه گذشته، شفافیت بوده است. اما در کنار مزیت‌ها این رویکرد مشکلات زیادی هم ایجاد کرده است. شرکت BMW در سال ۲۰۰۵ مجبور به فراخوان بیش از هزاران اتومبیل به دلیل رو‌کش‌های آلوده شد. این رو‌کش‌ها توسط یک شرکت شیمیایی به نام دوپویل تهیه و به شرکت دومی به نام فدرال مگال تحویل داده شد و این شرکت با اضافه کردن سوکت فلزی به روکش، آن را به شرکت سومی به نام رابرت بوش برای نصب پمپ ارسال کرد و درنهایت این روکش روی خودروی BMW قرار گرفت. در این فرآیند شرکت سازنده خودرو هیچ تقصیری از جهت روکش آلوده نداشته است اما از نگاه مصرف‌کنندگان مقصر شناخته و متحمل هزینه‌های گرانفی یلیت فراخوان محصول شد. زنجیره تامین پراکنده، مبهم و غیرشفاف، کار کنترل را برای شرکت‌ها سخت می‌کند و آنها نمی‌توانند اثر محصولات خود را روی محیط‌زیست و همچنین میزان تولید گازهای گلخانه‌ای حاصل از آن تخمین بزنند.

لوینسون می‌گوید: تعطیلی کارخانه‌های ذوب آهن فولاد یا خرید محصولات صادراتی از کشورهای فقیر آمار کشورهای تروتمند و پایین‌دبه معاهدات کاهش گازهای گلخانه‌ای را پراکنده کرده اما سبب کاهش آلودگی و میزان تولید گازهای گلخانه‌ای در جو نشده است. بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۸ نرخ تولید گازهای گلخانه‌ای به‌دلیل صادرات ۲ برابر بیشتر از نرخ جمعیت جهانی شده است و به این دلیل است که تجارت به اقتصادهای تروتمند اجازه داده است که انتشار گازهای گلخانه‌ای را از دید عموم دور کنند. در حال حاضر فشار فعالان محیط زیست و گروه جنبش جهانی محیط زیست سبب شده است که شرکت‌ها اثرات زیست‌محیطی را در استراتژی در نظر بگیرند و تنها راه آن کوتاه کردن زنجیره تامین است.

یکی از مشکلات اساسی در مدل تولید جهانی، کارآیی کم حمل‌ونقل دریایی است که این به‌دلیل عدم تحول و تصمیمات به‌موقع فعالان این صنعت است. گروه مرسک (Maersk) یکی از پیشروهای جهانی در حوزه حمل‌ونقل دریایی پس از بحران مالی سال ۲۰۰۸ تصمیم به راه‌اندازی خط تولید نسل جدید کشتی با ظرفیت بیش از ۱۰ هزار (TEUS) کانتینر کرد تا بتواند با صرفه‌جویی در مصرف سوخت و افزایش سرعت کشتی دو عامل تاخیر در زمان تحویل کالاها و عدم اطمینان به این صنعت را جبران کند. امروز اما همه چیز تغییر کرده است. به‌نظر می‌رسد باندمی ویروس کرونا تلاش برای خودکفایی در تولید برای بیشتر محصولات را سرعت می‌بخشد. برای شرکت‌ها کاهش هزینه تنها اولویت تولید نیست، بلکه اطمینان از دسترسی به کالا در زمان موردنیاز و طیف‌بندی آنها براساس کیفیت بسیار اهمیت دارد. با وجود همه مشکلات مطرح‌شده، لوینسون معتقد است که جهانی‌سازی روند مثبتی را پیموده و مزیت نسبی آن باعث ایجاد ثروت در کشورهای فقیر و خالی شدن جمعیت از شهرهای صنعتی آمریکای شمالی و اروپای غربی شده است. ایماد جهانی‌سازی و تعارض‌های بین‌المللی، کشورها را مجبور کرده است که به همسایگان خود بیشتر اعتماد کنند. لوینسون در این کتاب بیان می‌کند که جهانی‌سازی در پایان راه است و پیش‌بینی می‌کند که به زودی شدت تجارت کالا کاهش و قدرت در زمینه تجارت خدمات و ایده‌ها افزایش پیدا کند. از طرف دیگر او می‌گوید هوش مصنوعی باعث ایجاد رقابت بیشتر در ارائه‌دهندگان خدمت می‌شود و کانتینرها به‌عنوان سمبل عملکرد اقتصاد جهانی، قدرت را به کارمندان متصل به اینترنت می‌دهند.

مترجم: زینب هاشمی

بضاعتی‌پور:

۴۰۰ اثر به جشنواره «خانه زیبای ما» ارسال شد

رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری کرج از ارسال ۴۰۰ اثر به دبیرخانه جشنواره خانه زیبای ما خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، پیمان بضاعتی‌پور اظهار کرد: سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری کرج به منظور ترویج فرهنگ کاشت و نگهداری گل و گیاه در منازل که منجر به افزایش نشاط اجتماعی می شود اقدام به برگزاری «جشنواره خانه زیبای ما» کرده است.

او یکی از اهداف برگزاری این جشنواره را روح بخشی به فضاهای خشک و بی روح آپارتمانی دانست و گفت: پیش‌تر اعلام شده بود که شهروندان کرجی عکس ها و فیلم های خود از طراحی و گلکاری باغچه ساختمان های مسکونی، گل های آپارتمانی، پشت بام، پنجره و تراس سبز را تا سیام آذرماه به پیام‌رسان وتاساپ و شماره ۰۹۱۰۸۵۴۲۴۲۱ ارسال کنند

رئیس سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری کرج با اشاره به اینکه تاکنون بیش از ۴۰۰ عکس و تعدادی فیلم از سوی شهروندان ارسال شده که با همکاری صدا و سیمای مرکز استان البرز از برنامه "به صبح دیگه" پخش می شود.

بضاعتی پور تاکید کرد به بهترین آثار ارسالی پس از ارزیابی، جوایز نقدی و لوح شهروند سبز اهدا خواهد شد

تاسیس موزه کودکان در پایتخت

اعضای شورای شهر تهران با رای اکثریت خود طرح الزام شهرداری تهران به تاسیس موزه کودکان در شهر تهران را به تصویب رساندند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، اعضای شورای شهر تهران صبح امروز طرح "الزام شهرداری تهران به تاسیس موزه کودکان شهر تهران" را مورد بررسی قرار دادند.

محمدجواد حق‌شناس به عنوان رئیس کمیسیون فرهنگی و اجتماعی در بیان جزییات این طرح اظهار کرد براساس قانون شورای شهر، مدیریت شهری باید فضاهای فرهنگی برای شهروندان به خصوص کودکان را توسعه دهد و در مصوبه شهر دوستار کودک نیز ایجاد موزه بازی و اسباب بازی برای کودکان مورد تاکید قرار گرفته بود که برهمین اساس امروز ما طرحی را تهیه کردیم که براساس آن شهرداری ملزم به تاسیس موزه کودکان شده است که در این راستا شهرداری علاوه بر این که باید این موزه را ایجاد کند باید برای بخش‌های مختلف تسهیل گری کرده و نحوه‌ی مشارکت با آنها را نیز مشخص کند.

وی با بیان این که در این طرح تاکید شده که شهرداری باید مکان‌یابی مناسب برای ایجاد موزه‌ها داشته باشد و همچنین پیش‌بینی لازم برای جلب سرمایه‌گذار دولتی و خصوصی را داشته باشد، اظهار کرد: شهرداری باید دستورالعمل الزام تاسیس موزه کودکان تهران را ظرف سه ماه باید به شورای شهر بفرستد و نظارت بر حسن اجرای این مصوبه برعهده کمیته شهر دوستار کودک خواهد بود. در ادامه جوادی یگانه؛ معاون فرهنگی شهر تهران به نمایندگی از شهرداری گفت: ما با کلیات این طرح موافق هستیم هرچند که ایجاد موزه کودک در مصوبه شهر دوستار کودک وجود داشت و ما آن را اجرایی می کردیم، اما دقت داشته باشید که در سطح شهر موزه و مکان‌های مخصوص کودکان وجود دارد و می توانیم آنها را تقویت کنیم.

وی با اشاره به ارتباط خوب شهرداری و کانون پرورش فکری کودکان اظهار کرد ما همکاری خوبی با این نهاد داریم اما می‌توانیم با سایر نهادها نیز ارتباط بهتری برقرار کنیم و این مکان‌های مخصوص کودک را به سمت موزه‌های فعال و پویا که کودکان در آن نقش بیشتری ایفا کنند سوق دهیم.

نهایتا اعضای شورای شهر تهران پس از بیان نظرات و پیشنهادات به کلیات طرح "الزام شهرداری به تاسیس موزه کودکان شهر تهران" رای مثبت داده و برهمین اساس شهرداری موظف شد ظرف مدت سه ماه آینده دستورالعمل های اجرایی ایجاد این موزه را به اطلاع شورای شهر تهران برساند.

بی توجهی به حقوق شهر و شهروندان در برخی آرای کمیسیون ماده ۳۸ شهرداری تهران

رئیس کمیسیون شهرسازی شورای شهر تهران از بی توجهی به حقوق شهر و شهروندان در برخی آرای صادره در کمیسیون ماده ۳۸ شهرداری تهران انتقاد کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، محمد سالاری در دویست و پنجاهمین جلسه شورای شهر تهران در تذکری درباره برخی آرای صادره از کمیسیون ماده ۳۸ آیین نامه معاملاتی شهرداری می رسد حقوق شهرداری و شهروندان در آن در نظر گرفته نشده است.

او افزود: برخی از آراء کمیسیون ماده ۳۸، شهرداری را ملکف کرده است نسبت به صدور مجوز بلند مرتبه سازی با ۲۱ طبقه اقدام کند این در حالی است که در تاریخی که این املاک شهرداری به غیر واگذار شده ضابطه بلند مرتبه سازی توسط شورای عالی شهرسازی و معماری لغو شده بود و مهم تر آنکه در برخی از این پرونده‌ها شهرداری نه تنها ملزم به صدور پروانه بلندمرتبه در حد ۲۱ طبقه شده است بلکه مکلف شده عوارض متعلقه را به نرخ زمان توافق دریافت کند، این در حالی است که ما به التفاوت عوارض آن زمان و امروز ارقام بسیار قابل توجهی

حبیب زاده به عنوان ناظر شورای شهر تهران در کارگروهی که بر اساس طرح تفصیلی ویژه منطقه ۲۲ برای تعیین تکلیف پرونده‌های دارای حقوق مکتسبه از توافقات دوره گذشته مدیریت شهری تشکیل شد حضور داریم در جلسات اخیر در فرایند بررسی پرونده‌ها شاهد آرایی از کمیسیون ماده ۳۸ آیین نامه معاملاتی شهرداری تهران بودیم که به نظر می رسد حقوق شهرداری و شهروندان در آن در نظر گرفته نشده است.

او افزود: برخی از آراء کمیسیون ماده ۳۸، شهرداری را ملکف کرده است نسبت به صدور مجوز بلند مرتبه سازی با ۲۱ طبقه اقدام کند این در حالی است که در تاریخی که این املاک شهرداری به غیر واگذار شده ضابطه بلند مرتبه سازی توسط شورای عالی شهرسازی و معماری لغو شده بود و مهم تر آنکه در برخی از این پرونده‌ها شهرداری نه تنها ملزم به صدور پروانه بلندمرتبه در حد ۲۱ طبقه شده است بلکه مکلف شده عوارض متعلقه را به نرخ زمان توافق دریافت کند، این در حالی است که ما به التفاوت عوارض آن زمان و امروز ارقام بسیار قابل توجهی

سالاری ادامه داد: بنده هم به معاونت مالی و اقتصاد شهری اعتراض دارم که چرا اجازه طرح چنین پرونده هایی را در کمیسیون ماده ۳۸ داده است و هم به نحوه صدور چنین آرایی که در برخی از آنها حقوق عمومی شهر و شهروندان رعایت نشده، اعتراض دارم و از رئیس شورای شهر و اداره حقوقی شهرداری تهران درخواست دارم نسبت به اعتراض به آرای صادره و انجام پیگیری برای احقاق حقوق شهر و شهروندان اقدام کنند.

اهمیت فرآیند مدیریت دانش در فرهنگ سازمانی

امروزه ارزشمندترین دارایی هر سازمانی، نیروی انسانی‌اش است و نیروی پیش‌برنده افراد نیز چیزی نیست مگر فرهنگ سازمانی و مهم‌تر از آن، دانش موجود در درون سازمان. به عبارت بهتر، هزینه کردن برای ارتقای دانش یا همان سرمایه انسانی، ارزشمندترین و مفیدترین سرمایه‌گذاری است که هر سازمانی می‌تواند انجام دهد. با این همه باید دانست همان‌قدر که برخورداری از دانش و مالکیت آن برای افراد و سازمان‌ها اهمیت و اولویت دارد به همان اندازه انتقال دانش از فردی به فردی دیگر و از یک بخش از سازمان به بخشی دیگر حائز اهمیت است.

انتقال دانش به‌صورت بین فردی و بین بخشی امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است چراکه دانش نیز همانند هر چیز دیگری در این جهان «بهترین تاریخ مصرف» و «تاریخ انقضا» را دارد و پس از سپری‌شدن مدت زمان مشخصی خاصیت و ارزش خود را از دست خواهد داد، چراکه به‌واسطه تغییر تکنولوژی، عوض شدن انتظارات مشتریان و همچنین دگرگونی سریع نیروهای پیش‌برنده بازار، ارزشمندترین و جدیدترین دانش‌ها نیز پس از مدتی خاصیت و فایده‌شان را از دست خواهند داد به همین دلیل هم هست که اگر برنامه مشخصی برای ارتقای دانش سازمانی و انتقال آن بین کارکنان و همچنین بین بخش‌های مختلف سازمان وجود نداشته باشد، آن سازمان به‌طور حتم، اعتبار و کارآیی‌اش را در بازارها و در میان مشتریانش از دست خواهد داد.

انتقال دانش و تجربه سازمانی از یک رهبر و مدیر به رهبر و مدیر دیگر یا از یک کارشناس به کارشناس دیگر دارای اهمیت و ضرورت بسیار زیادی است که متاسفانه در بسیاری از سازمان‌ها و شرکت‌ها نسبت به آن غفلت می‌شود.

غفلت از توجه ویژه به انتقال دانش چه به‌صورت بین فردی و چه بین‌بخشی در درون سازمان‌ها، آثار منفی و مخرب زیادی چه برای افراد و چه کلیت سازمان‌ها خواهد داشت. متاسفانه بسیاری از رهبران و مدیران سازمان‌ها و شرکت‌های موفق به گونه‌ای بر روی کسب دانش و حفظ آن نزد خود تمرکز می‌کنند و در نتیجه در زمینه انتقال آن به دیگران کم‌کار و بی‌توجه‌اند که گویی قرار است دهه‌ها یا صدها سال در آنجا حضور داشته باشند، حال آنکه تمام کارکنان و مدیرانی که دارای سابقه کاری نزدیک به ۲۰ سال هستند باید بخش عمده‌ای از توجه‌شان را بر روی انتقال دانشی که کسب کرده‌اند متمرکز کنند تا از شکل‌گیری یا گسترده‌ترشدن شکاف دانشی در درون سازمان جلوگیری کنند. هنگامی که به‌نرخ جابه‌جایی نیروها در درون سازمان‌ها و همچنین میزان ترک سازمان‌ها از سوی کارکنان و مدیران نگاه می‌کنیم، بیشتر و بهتر می‌توانیم لزوم توجه‌ویژه به انتقال دانش را دریابیم.

در واقع سالانه میلیاردها دلار سرمایه انسانی یا همان دانش نیروی انسانی درحال ترک سازمان‌ها و شرکت‌ها هستند و آنچه پس از خروج آنها برجا می‌ماند حوزه‌هایی خالی از دانش و مملو از شکاف‌هایی است که به سادگی قابل پر شدن نیست. در چنین وضعیتی شرکت‌ها و سازمان‌ها با وضعیتی روبه‌رو می‌شوند که از آن به‌عنوان «شستوشوی فرهنگی» یاد می‌شود یعنی وضعیتی که در آن، نیروهای زبده و باانگیزش سازمان، به دلایل مختلف از جمله بازنشستگی یا نارضایتی از شرایط کاری، آنجا را ترک کرده‌اند و همراه با خود دانش موثر و ارزشمندی را که طی سالیان متمادی به‌دست آورده بودند با خود می‌برند و آنچه باقی می‌ماند زمین بایری است که باید دانش